ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 21.12.2011
COM(2011) 916 τελικό

2011/0451 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη δήλωση αποδοχής από τα κράτη μέλη, προς το συμφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της προσχώρησης του Μαρόκου στη σύμβαση της Χάγης του 1980 για τα αστικά θέματα της διεθνούς απαγωγής παιδιών

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Σκοπός της σύμβασης της Χάγης, της 25ης Οκτωβρίου 1980, για τα αστικά θέματα της διεθνούς απαγωγής παιδιών (εφεξής: «σύμβαση του 1980»), η οποία μέχρι σήμερα έχει κυρωθεί από 86 χώρες, συμπεριλαμβανομένου του συνόλου των κρατών μελών της ΕΕ, είναι η αποκατάσταση του status quo με την άμεση επιστροφή των παιδιών που έχουν αποτελέσει αντικείμενο παράνομης μετακίνησης ή κατακράτησης, μέσω συστήματος συνεργασίας μεταξύ των κεντρικών αρχών που έχουν ορίσει τα συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης.

Δεδομένου ότι η πρόληψη της απαγωγής παιδιών αποτελεί ουσιαστικό μέρος της πολιτικής της ΕΕ για την προώθηση των δικαιωμάτων του παιδιού, η Ευρωπαϊκή Ένωση δραστηριοποιείται σε διεθνές επίπεδο για τη βελτίωση της εφαρμογής της σύμβασης του 1980 και παροτρύνει τρίτες χώρες να προσχωρήσουν σε αυτή.

Το Μαρόκο κατέθεσε το έγγραφο προσχώρησης στη σύμβαση του 1980 στις 9 Μαρτίου 2010. Η σύμβαση τέθηκε σε ισχύ στο Μαρόκο την 1η Ιουνίου 2010.

Το άρθρο 38 παράγραφος 4 της σύμβασης του 1980 ορίζει ότι η σύμβαση εφαρμόζεται μεταξύ της προσχωρούσας χώρας και εκείνων των συμβαλλομένων μερών τα οποία θα έχουν δηλώσει ότι αποδέχονται την προσχώρηση. Ως εκ τούτου, η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να αποφασίσει εάν θα αποδεχθεί την προσχώρηση του Μαρόκου και, εάν ναι, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβούν σε δήλωση αποδοχής σχετικά με την προσχώρηση του Μαρόκου προς το συμφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Δεδομένου ότι το ζήτημα της διεθνούς απαγωγής παιδιών εμπίπτει στην αποκλειστική εξωτερική αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η απόφαση σχετικά με το εάν τα κράτη μέλη θα πρέπει να αποδεχθούν την προσχώρηση του Μαρόκου στη σύμβαση του 1980, πρέπει να ληφθεί μέσω απόφασης του Συμβουλίου.

2. ΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Σύμφωνα με τη νομολογία[1] του Δικαστηρίου, το ζήτημα της διεθνούς απαγωγής παιδιών εμπίπτει στην αποκλειστική εξωτερική αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης λόγω της θέσπισης εσωτερικής νομοθεσίας της Ένωσης μέσω του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2201/2003 του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2003, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας (κανονισμός «Βρυξέλλες ΙΙα»)[2], ο οποίος εφαρμόζεται μεταξύ των κρατών μελών από την 1η Μαρτίου 2005. Ο εν λόγω κανονισμός, και ιδίως το άρθρο 11 αυτού, θεσπίζει κανόνες ακόμα αυστηρότερους από αυτούς της σύμβασης της Χάγης του 1980 όσον αφορά την απαγωγή παιδιών από γονείς. Παραπέμπει άμεσα στη σύμβαση της Χάγης και κατοχυρώνει τις αρχές της στη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

---

[1] Γνώμη 1/03 του Δικαστηρίου της 7ης Φεβρουαρίου 2006 για την αρμοδιότητα της Κοινότητας να συνάψει τη νέα Σύμβαση του Λουγκάνο για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις.

[2] ΕΕ L 338 της 23.12.2001.

Η σύμβαση του 1980 εγκρίθηκε περισσότερο από 20 χρόνια πριν από τον κανονισμό «Βρυξέλλες ΙΙα» και, ως εκ τούτου, δεν περιλαμβάνει διατάξεις που επιτρέπουν την προσχώρηση διεθνών οργανισμών όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση (η λεγόμενη «ρήτρα REIO»). Ούτως εχόντων των πραγμάτων, τα κράτη μέλη οφείλουν να κυρώσουν τη σύμβαση ή να προσχωρήσουν σε αυτήν προς το συμφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Για τον λόγο αυτόν, τα κράτη μέλη θα πρέπει να δηλώσουν, προς το συμφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την αποδοχή εκ μέρους τους της προσχώρησης του Μαρόκου στη σύμβαση της Χάγης του 1980. Χάρη της συνοχής και της ομοιομορφίας του δικαίου της Ένωσης, η εν λόγω δήλωση αποδοχής θα πρέπει να πραγματοποιηθεί συγχρόνως από τα κράτη μέλη εντός χρονικού πλαισίου που καθορίζεται με απόφαση του Συμβουλίου. Η Επιτροπή προτείνει να κατατεθεί η δήλωση από τα κράτη μέλη το αργότερο δύο μήνες μετά την έκδοση της απόφασης του Συμβουλίου.

Για την πρακτική εφαρμογή της σύμβασης του 1980, είναι καθοριστικής σημασίας να ορίσει κάθε συμβαλλόμενο μέρος, όπως απαιτείται στο άρθρο 6 της σύμβασης, κεντρική αρχή επιφορτισμένη με τα καθήκοντα που επιβάλλονται από τη σύμβαση στις αρχές αυτές. Όλα τα κράτη μέλη έχουν ορίσει κεντρικές αρχές βάσει της σύμβασης του 1980. Το Μαρόκο έχει επίσης ορίσει την κεντρική αρχή που χρειάζεται για να προσφέρει αρωγή στους ευρωπαίους πολίτες σε περιπτώσεις παράνομης μετακίνησης παιδιών στο Μαρόκο.

Δεδομένου ότι η απόφαση αφορά διεθνή συμφωνία, η εφαρμοστέα νομική βάση είναι το άρθρο 218 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε συνδυασμό με το άρθρο 81 παράγραφος 3. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

3. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση δεν έχει καμία επίπτωση στον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2011/0451 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη δήλωση αποδοχής από τα κράτη μέλη, προς το συμφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της προσχώρησης του Μαρόκου στη σύμβαση της Χάγης του 1980 για τα αστικά θέματα της διεθνούς απαγωγής παιδιών

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 218 και το άρθρο 81 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου[3],

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει θέσει ως προτεραιότητα την προστασία και την προαγωγή των δικαιωμάτων των παιδιών, όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και θεωρεί την πρόληψη της απαγωγής παιδιών ως ουσιαστικό τμήμα αυτής της πολιτικής.

(2) Η Ευρωπαϊκή Ένωση εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2201/2003 του Συμβουλίου, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας (ο λεγόμενος κανονισμός «Βρυξέλλες ΙΙα»), ο οποίος αποσκοπεί στην προστασία των παιδιών κατά των επιβλαβών συνεπειών της παράνομης μετακίνησης ή κατακράτησής τους και στη θέσπιση διαδικασιών που αποβλέπουν στη διασφάλιση της άμεσης επιστροφής των παιδιών στο κράτος της συνήθους διαμονής τους, καθώς και στην προστασία του δικαιώματος προσωπικής επικοινωνίας και του δικαιώματος επιμέλειας.

(3) Ο κανονισμός «Βρυξέλλες ΙΙα» συμπληρώνει και ενισχύει τις διατάξεις της σύμβασης της Χάγης, της 25ης Οκτωβρίου 1980, για τα αστικά θέματα της διεθνούς απαγωγής παιδιών (εφεξής: «σύμβαση του 1980»), η οποία θεσπίζει, σε διεθνές επίπεδο, σύστημα συνεργασίας μεταξύ των κεντρικών αρχών με σκοπό την εξασφάλιση της άμεσης επιστροφής των παιδιών που έχουν αποτελέσει αντικείμενο παράνομης μετακίνησης ή κατακράτησης. Ιδίως το άρθρο 11 του κανονισμού «Βρυξέλλες ΙΙα» υιοθετεί τους κανόνες και τις αρχές της σύμβασης του 1980.

(4) Όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελούν συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης του 1980.

---

[3] ΕΕ C της , σελ. .

(5) Η Ευρωπαϊκή Ένωση παροτρύνει τρίτες χώρες να προσχωρήσουν στην εν λόγω σύμβαση και υποστηρίζει την ορθή εφαρμογή της μέσω της συμμετοχής, μεταξύ άλλων, στις ειδικές επιτροπές που οργανώνονται σε τακτική βάση από τη Συνδιάσκεψη της Χάγης για το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο.

(6) Η Ευρωπαϊκή Ένωση υπογραμμίζει ότι ένα κοινό νομικό πλαίσιο που εφαρμόζεται μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ και τρίτων χωρών μπορεί να προσφέρει την καλύτερη λύση σε ευαίσθητες υποθέσεις διεθνούς απαγωγής παιδιών, κατά τις οποίες οι διπλωματικοί δίαυλοι και η διαμεσολάβηση δεν φέρουν αποτελέσματα.

(7) Το Μαρόκο κατέθεσε το έγγραφο προσχώρησής του στη σύμβαση του 1980 την 9η Μαρτίου 2010. Η σύμβαση του 1980 άρχισε να ισχύει την 1η Ιουνίου 2010.

(8) Το άρθρο 38 παράγραφος 4 της σύμβασης του 1980 ορίζει ότι η σύμβαση εφαρμόζεται μεταξύ της προσχωρούσας χώρας και εκείνων των συμβαλλομένων μερών τα οποία θα έχουν δηλώσει ότι αποδέχονται την προσχώρηση.

(9) Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως με τη γνώμη 1/03, της 7ης Φεβρουαρίου 2006, η οποία αφορούσε τη σύναψη της νέας σύμβασης του Λουγκάνο, οι διατάξεις της σύμβασης του 1980 επηρεάζουν το παράγωγο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τη διεθνή απαγωγή παιδιών και τη γονική μέριμνα, ιδίως τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2201/2003 του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2003, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας. Τα ζητήματα που ρυθμίζονται με τη σύμβαση του 1980 εμπίπτουν, επομένως, στην αποκλειστική εξωτερική αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(10) Η σύμβαση προβλέπει ότι μόνον κυρίαρχα κράτη μπορούν να καταστούν συμβαλλόμενα μέρη της. Ως εκ τούτου, η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν μπορεί να προσχωρήσει σε αυτήν, ούτε να καταθέσει δήλωση αποδοχής εκ μέρους της της προσχώρησης του Μαρόκου.

(11) Τα κράτη μέλη θα πρέπει, επομένως, να καταθέσουν τη δήλωση αποδοχής εκ μέρους τους της προσχώρησης του Μαρόκου, προς το συμφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(12) Με τη δήλωση αυτή, τα κράτη μέλη θα πρέπει να αποδεχτούν, προς το συμφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την προσχώρηση του Μαρόκου προκειμένου η σύμβαση του 1980 να καταστεί εφαρμοστέα μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Μαρόκου. Είναι σκόπιμο οι διατάξεις της να αρχίσουν να εφαρμόζονται αμελλητί, λαμβανομένης υπόψη της πολύτιμης συμβολής της σύμβασης του 1980 στην προστασία του παιδιού σε διεθνές επίπεδο.

(13) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου για τη θέση της Δανίας, η Δανία δεν συμμετέχει στην έκδοση της παρούσας απόφασης, η οποία δεν έχει δεσμευτική ισχύ ούτε εφαρμόζεται στη Δανία.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης καταθέτουν ταυτόχρονα, και το αργότερο την [ΠΡΟΣΤΙΘΕΤΑΙ Η ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: Δύο μήνες από την έκδοση] δήλωση αποδοχής της προσχώρησης του Μαρόκου στη σύμβαση της Χάγης, της 25ης Οκτωβρίου 1980, για τα αστικά θέματα της διεθνούς απαγωγής παιδιών, προς το συμφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με το ακόλουθο κείμενο:

«Η [ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ] δηλώνει ότι αποδέχεται, προς το συμφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την προσχώρηση του Μαρόκου στη σύμβαση της Χάγης, της 25ης Οκτωβρίου 1980, για τα αστικά θέματα της διεθνούς απαγωγής παιδιών».

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την επόμενη ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.*

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος